

Nikt nie wniósł sprzeciwów w sprawie cennika krakowskiego

W urzędowym organie Ministerstwa Opieki Społecznej »Zbiór Układów Zbiorowych Pracy« Nr 18 z dnia 24 marca br. ogłoszone zostało w pozycji 45 następujące

OBWIESZCZENIE

MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 7 marca 1939 r.

o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich zakładów graficznych na obszarze miasta Krakowa układowi zbiorowemu pracy z dnia 30 września 1938 r.

Ministerstwo Opieki Społecznej obwieszcza, że następujące zakłady graficzne w Krakowie: Zakłady Graficzne »Akropol«, Drukarnia Ilustrowanego Kuryera Codziennego, Drukarnia Narodowa, Drukarnia Przemysłowa, Zakłady Graficzne »Styl«, Drukarnia »Sztuka«, Drukarnia Związkowa, Drukarnia W. L. Anczyca i Ski, Nowa Drukarnia Dziennikowa, Drukarnia Polska, Drukarnia Uniwersytetu Jagiellońskiego, Drukarnia Instytutu Rzemieślniczo-Przemysłowego, Drukarnia Literacka, Drukarnia Litodruk i Drukarnia Pospieszna oraz Związek Zawodowy Drukarzy i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Oddział Kraków, zgłosiły do Ministerstwa Opieki Społecznej w myśl art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) wniosek o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich zakładów graficznych na obszarze miasta Krakowa układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Krakowie w dniu 30 września 1938 r.:

- a) po stronie pracodawców przez następujące zakłady graficzne w Krakowie: (wyszczególnienie jak wyżej),
- b) po stronie pracowniczej przez Związek Zaw. Drukarzy i P. Z. w Polsce, Oddział w Krakowie.

Tekst układu zbiorowego pracy podany jest poniżej.

Sprzeciw w sprawie nadania powyższemu układowi mocy powszechnie obowiązującej wnieść należy do Ministra Opieki Społecznej za pośrednictwem Inspektora Pracy VII Okręgu w ciągu dni 14.

Termin 14-dniowy biegnie od daty ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

(—) M. Klott

Główny Inspektor Pracy i Dyrektor Departamentu

W załączniku do tego obwieszczenia zamieszczono dosłowną treść jednolitego tekstu cennika, pomijając jedynie za zgodą stron ostatnie zdanie punktu 3, § 2 cennika o odszkodowaniu za przesunięcie przerwy obiadowej. Żadnych innych zmian w tekście cennika nie poczyniono.

Ponieważ obwieszczenie ogłoszone zostało w dniu 24 marca br., przeto termin 14-dniowy dla wnoszenia sprzeciwów upłynął w dniu 7 kwietnia br. Stwierdzono, że w terminie tym żaden sprzeciw nie wpłynął, a Inspektor Pracy w dniu 8 kwietnia br. zawiadomił o tym Ministerstwo.

Jak już z ogłoszenia wynika, wniosek podpisany jest przez pracodawców i pracowników, przez Inspektorów Pracy w Krakowie jest popierany, a od osób bezpośrednio interesowanych sprzeciwu nie wpłynęło. Zapytujemy więc czym kierowała się Izba Przemysłowo-Handlowa przy swym sprzeciwie? Nie ulega

już dziś wątpliwości, że cennik moc powszechnie obowiązującą uzyska.

Z obserwacji trybu załatwiania innych układów zbiorowych wynika, że zarządzenie Ministra Opieki Społecznej nadające cennikowi moc powszechnie obowiązującą ukazać się może jeszcze w bieżącym miesiącu, a w każdym razie najpóźniej w maju br.

Zastępca Gł. Inspektora Pracy w Krakowie

Dnia 27 marca br. odbyła się w Krakowie konferencja p. Preniera, zastępcy Głównego Inspektora Pracy z delegatami klasowych Związków Zawodowych, przy współudziale Inspektorów Pracy VII Okręgu i 38 Obwodu. Związki reprezentowane były przez sekretarza okręgowego Centralnej Komisji Związków Zaw., oraz 15 delegatów.

W dyskusji ogólnej delegaci stwierdzili, że działalność organów inspekcji pracy nie daje należytych rezultatów jedynie z powodu szczupłej ilości personelu inspekcyjnego i biurowego. P. Prenier oświadczył, iż doloży starań, aby personel ten częściowo bodaj został zwiększony.

Delegaci domagali się ograniczenia względnie zaniechania interwencji władz administracyjnych w czasie zatargów ekonomicznych; zmiany ustaw o urlopach i czasie pracy; stałej kontroli czasu pracy i uprawnienia związków zawodowych do prowadzenia tej kontroli, oraz powołania asystentów Inspekcji Pracy spośród robotników. W odpowiedziach p. Prenier zalecił Inspektorowi Pracy VII Okręgu porozumienie się z władzami administracyjnymi w kierunku ograniczenia interwencji tych władz o ile nie zachodzą wypadki gwałtu lub wykroczeń istotnych. W razie niemożliwości uzgodnienia zaleca zwrócenie się do Ministerstwa Opieki Społecznej. Kontrola układów pracy (np. czasu pracy) może być prowadzoną jednostronnie przez związek zawodowy, o ile pracodawcy w poszczególnych wypadkach wyrażą na to swą zgodę. W kwestii zmiany ustaw oświadczeń żadnych złożyć nie może.

Zabierając głos w dyskusji kol. W. Koczub poruszył kilka spraw wynikłych w naszym zawodzie, dotyczących jednak i inne organizacje. Przede wszystkim skrytykował działalność p. mgra Szałagana, Inspektora Pracy 41 Obwodu w Nowym Sączu. Zajmując wobec robotników stanowisko nieprzychylnie, oraz tolerując wykroczenia pracodawców, nie wpływa on na łagodzenie zatargów, lecz przeciwnie, zatargi te zaostrza. Zarzut ten poparł tow. Motyka (transportowcy), oraz tow. Mularz (budowlani), który zarzuty jeszcze rozszerzył i domagał się usunięcia mgra Szałagana ze stanowiska Inspektora Pracy.

W dalszym ciągu swego przemówienia kol. Koczub domagał się wydania przez Ministerstwo zarzą-

dzenia, aby wszelkie roboty dla instytucyj rządowych i samorządowych oddawane były wyłącznie tym zakładom pracy, które podpisują i respektują układy zbiorowe pracy. Podkreślił przy tym, że drukarnie klasztorne, zakonne i im podobne przyjmują i wykonują roboty prywatne, co nie powinno mieć miejsca. P. Premier oświadczył, że drukarnie te, korzystając z ulg podatkowych, nie mają prawa wykonywania robót prywatnych. W obu poruszonych sprawach zalecił wniesienie do Ministerstwa memoriału.

Dalej omówił kol. Kocub sposób traktowania drukarskiego układu zbiorowego przez Izbę Przemysłowo-Handlową, która akta tej sprawy przetrzymała przez 2 miesiące. Domagał się wydania zarządzeń ustalających krótki termin dla załatwiania spraw w wypadkach podobnych, co przyrzekł p. Premier na terenie Ministerstwa załatwić.

Inni delegaci poruszali sprawy dotyczące zawodów przez nich reprezentowanych, po czym p. Premier apelem do związków, aby wszelkie zatargi kierowały do Inspektoratów Pracy, konferencję zakończył.

Urlopy robotnicze

Zbliża się okres rozpoczęcia wykorzystywania urlopów wypoczynkowych. Ogólne zasady ustawy o urlopach przypominamy tylko w streszczeniu, kładąc natomiast nacisk na uchybienia zauważone w latach poprzednich na terenie naszego Oddziału.

Prawo do urlopu 8-dniowego nabywa pracownik po przepracowaniu w jednym przedsiębiorstwie 52 tygodni nawet z przerwami, z których żadna jednak nie może przekraczać okresu 3-miesięcznego. Po 3 latach pracy należy się urlop 15-dniowy. Urlop winien być wykorzystany w ciągu tego roku kalendarzowego, w którym pracownik nabył prawo do urlopu. Urlop nie wykorzystany przepada. Listę kolejności

urlopów układają delegaci pracowników w porozumieniu z dyrekcją zakładu pracy. Listy te należy już obecnie układać.

Przy wykorzystywaniu urlopów zauważamy dwie zasadnicze usterki. Pierwsza z nich, to ogólne ustalenie ilości wolnych dni roboczych należnych urlopowanemu. Ustawa określa, że »przez dni urlopowe rozumieć należy kolejno po sobie następujące dni kalendarzowe, poczynając od ostatniego dnia pracy«. Wobec tego pracodawcy za pierwszy dzień urlopu liczą niedzielę, na co pracownicy drukarscy dotychczas milcząco się zgadzali. W ubiegłym jednak roku stwierdziliśmy, że Sąd Pracy w Krakowie (zgodnie zresztą z interpretacją autora Kodeksu Pracy) uznaje, że niedziela nie może być pierwszym dniem urlopu, wobec czego urlop rozpoczyna się od poniedziałku. Sąd Apelacyjny wyroki takie zatwierdza.

Sprawę tą poruszył sekretarz Oddziału na odbytej ostatnio konferencji z zastępcą Głównego Inspektora Pracy, domagając się wydania w tej sprawie przez Ministerstwo Opieki Społecznej oficjalnej interpretacji. W wyniku przeprowadzonej dyskusji wniesione zostało przez tut. Oddział odnośne pismo do Inspektora Pracy VII Okręgu, który drogą urzędową zwrócił się do Ministerstwa.

Nim jednak odpowiedni okólnik zostanie wydany, miarodajnymi dla naszego terenu są wyroki Sądu Pracy i na podstawie tych wyroków winni delegaci we wszystkich zakładach pracy przed rozpoczęciem urlopów zakomunikować zarządom, że w roku bieżącym urlop 8-dniowy obejmować ma 7 dni roboczych, a urlop 15-dniowy obejmować ma 13 dni roboczych. Oczywiście święta przypadające w tygodniu wlicza się jako dni robocze. Normalnie pracownik kończący pracę przed urlopem w sobotę, winien do pracy wracać po ukończeniu urlopu dopiero we wtorek.

Druga usterka, nie ogólna, lecz zauważona zwłaszcza w drukarni »Il. Kuryera Codziennego«

Jak to dawniej bywało...

Lata przedwojenne również trudne były dla pracy organizacyjnej. Ponieważ jednak współzycie kolegów w drukarniach było naprawdę życzliwe, nacechowane wzajemną szczerością i chęcią wspólnej obrony, przeto mogliśmy wówczas wszelkie sprawy w należyty sposób stawiać i przeprowadzać. Dla pamięci starszych i nauki młodszych kolegów, przytoczę opis zajścia w drukarni Koziarskich w r. 1913.

Jak w każdej niemal oficynie zdarzało się (a obecnie w większej zdarza się mierz), jeden z kolegów cieszył się łaską pańską, jako że umiał innych »odstawiać«, a przepisami organizacyjnymi niezbyt się krępował. Był to niejaki p. G., który pełnił funkcję metrapaży przy drukującym się wówczas w tej drukarni »Kurjerku« (IKC). Zrozumiałem jest, że pan ten nie był lubiany ogólnie, gdyż nie był koleżeńskim, nie uznawał solidarności, ale do każdej sprawy choć nieproszony wtrącać się umiał i dla siebie korzystać z tego wydobyć. Śliski jak węgorz, fałszywy jak kot, koniecznie chciał się wywyższyć. I wywyższył się — w oczach naszych na lizunia, a u właścicieli na »pana starszego«.

Na jednym z posiedzeń Zarządu, oraz na posiedzeniu oficynowym postanowiono, że 1 Maja świętujemy i dzienniki nie wyjdą, przeto i »IKC« nie może się ukazać. Uchwałą tą zakomunikowano dyrektorowi drukarni, a ten zakomunikował ją właścicielom i redaktorowi. Ponieważ pertraktacje prowadzone przez redaktora z mężami zaufania nie spowodowały zmiany stanowiska

kolegów, a groźby nie odniosły skutku, przeprowadził redaktor z panem G. poufną rozmowę. Pan G. oświadczył, że »IKC« wyjdzie w zmniejszonym rozmiarze, gdyż on wraz z uczniami numer złoży. I tak się stało. »IKC« w dniu 1 Maja wyszedł.

Kolejny w dniu 2 maja rano odbyli posiedzenie w oficynie, zadecydowali, że z panem G. pracować nie będą i zażądali natychmiastowego usunięcia go z zecerni, rozpoczynając równocześnie strajk. Pan G. goni do redaktora, dyrektora, właścicieli, ale nic z tego. My nie ustępujemy. Mija godzina jedna i druga — strajk trwa.

Wreszcie na skutek interwencji prezesa Związku Właścicieli Drukarni oraz przewodniczącego Stowarzyszenia, po długich pertraktacjach około godziny 12 w południe zgodziliśmy się, że p. G. zostanie usunięty z zecerni, a właściciele mogą go zatrudnić w kancelarii. Na tym też zatarg został zlikwidowany. Metrapażem został dobry nasz kolega (ś.p. kol. Leonard Zabłocki), który umiał z nami współżyć. W zakładzie zapanował ład i spokój, z czego oczywiście i redaktor był zadowolony, gdyż miał pewność, że pismo jego regularnie ukazywać się będzie. A organizacja pozbyła się wysoce niepożądanego szkodnika.

Epizodów takich więcej przytaczać by można, nawet i z lat nam bliższych. Wszystkie one wskazują, że solidarne koleżeńskie współzycie po drukarniach powoduje normowanie stosunków, potrafi zwalczać szkodników tego współzycia i organizacji. Potrafi też ono uczyć solidarności, tak bardzo w naszym życiu zbiorowym potrzebnej.

Petit.

dotyczy wynagrodzenia za urlop. Ustawa wyraźnie ustala, że »urlopowany otrzymuje za czas urlopu wynagrodzenie takie, jakie otrzymałby, gdyby w tym okresie był zatrudniony«. A więc ma pracownik otrzymać to, co nazywa się jego płacą zasadniczą, oraz wszelkie stale otrzymywane dodatki, np. maszynowy, za pracę nocną, gazetowy itp. Jeżeli pracownik zatrudniony jest stale w niedzielę, ma otrzymać również w tygodniu urlopowym wynagrodzenie niedzielne. Jeżeli pracuje w niedzielę, lecz nie w każdym tygodniu (np. pracuje co drugą lub co trzecią niedzielę) wówczas należy mu się w wynagrodzeniu urlopowym częściowa zapłata za tą pracę, obliczona na podstawie przeciętnego zarobku z 3-miesięcznego okresu poprzedzającego urlop.

W dotychczasowej praktyce »IKC« (a może i w innych zakładach) zapominano o tych dodatkach i pracownicy otrzymywali w czasie urlopu niższe od normalnego wynagrodzenie. Wina jest tu obustronna: dyrekcja wie o tym, że krzywdzi pracowników; pracownicy wiedzą, że są poszkodowani i nie reagują. I w tym więc wypadku winni delegaci przed rozpoczęciem urlopów interweniować w dyrekcji, domagając się dla pracowników należytej zapłaty. Odniesie to niewątpliwie dodatni skutek, gdyż przepisy ustawy dla wszystkich zakładów pracy są jednakowe.

1 Maja

Podobnie jak w latach poprzednich krakowska zorganizowana klasa pracująca obchodzić będzie uroczystości dzień 1 Maja. W roku bieżącym manifestacje 1 Majowe wypaść winny jak najbardziej okazałe i solidarnie ze względu na sytuację międzynarodową i agresję międzynarodowego faszystwu, dążącego do zniszczenia wszelkiej wolności i demokracji.

Będziemy więc w dniu 1 Maja manifestowali pod hasłem wolności i niezawisłości naszego kraju, wolności i demokracji, walki z faszystwem, oraz obrony kraju w razie agresji hitlerizmu. Tym silniej więc wraz z organizacjami ogólnorobotniczymi wzywamy ogół pracowników drukarskich do zaprzestania pracy w dniu 1 Maja i wzięcia gremialnego udziału w manifestacjach.

Szczegółowe instrukcje wydane zostaną w terminie późniejszym.

Akcja Sekcji Chemigrafii i Rotograw.

Dnia 11 marca br. odbyło się zebranie niezorganizowanych dotychczas pracowników zakładów cynkograficznych: Fotochemia, Fotocynk, Fototechnika i Zorza, oraz drukarni Ars-Sacra i częściowo Narodowa. Obecni w liczbie 23 zgłosili przystąpienie do Związku, wobec czego akcja cennikowa obejmuje obecnie 8 zakładów pracy i 74 członków Sekcji.

Uchwalony już poprzednio projekt układu zbiorowego został rozesłany pracodawcom w dniu 14 marca br., a w dniu 28 marca br. odbyła się w Inspektoracie Pracy pierwsza konferencja. Obecni pracodawcy zasadniczo nie sprzeciwiali się zawarciu układu i wyrazili gotowość wyłonienia ze swej strony delegacji do rokowań, wnosząc o odroczenie konferencji celem wzajemnego porozumienia się.

Druga konferencja odbyła się 18 bm. Pracodawcy przybyli w komplecie, gdyż delegacji nie zdołali wyłonić i zaproponowali odroczenie wogóle rokowań o układ ze względu na ogólną sytuację polityczną. Po obszerniej i ożywionej dyskusji, w której Inspektor Pracy przychylił się do odroczenia pertraktacji, uzgodniono coś w rodzaju prowizorium na okres najbliższych 4 ty-

godni. W okresie tym najniższe dotychczasowe zasadnicze płace pracowników wykwalifikowanych w dziale rotograviury podwyższone być mają do stawki 52:90 zł, a w dziale cynkografii do zł 42 tygodniowo. Stawki te nie obejmują oczywiście wynagrodzeń za pracę w godzinach nadliczbowych, które otrzymywać mają pracownicy dodatkowo.

Ustalono zarazem, że w dniu 16 maja br. odbędzie się dalsza konferencja, której zadaniem będzie ustalenie treści układu zbiorowego pracy, przy czym ustalone będzie również właściwe minimum płacy, niezależnie od stawek wyżej podanych. Na razie więc akcja postąpiła naprzód o tyle, że pracodawcy formalnie zobowiązali się do zawarcia układu, a w okresie najbliższych 4 tygodni około 20 pracowników najgorzej dotychczas wynagradzanych otrzyma podwyżkę płac. Winno to stanowić zachętę dla wszystkich pracowników do wytrwania i spokojnego oczekiwania dalszego toku akcji, która winna dać wszystkim pracownikom realne korzyści.

Nasze fundusze emerytalne

(Artykuł dyskusyjny)

W 3-cim numerze »Ogniska Krakowskiego« pojawił się artykuł o scaleniu funduszy »Siły« i »Ogniska«, z którego wynika, że autor artykułu jest za zlikwidowaniem »Siły«, istniejącej faktycznie od r. 1868, od którego to czasu uchwalili drukarze krakowscy wpłacać wkładkę na fundusz emerytalny po 25 centów miesięcznie.

Stowarzyszenie »Siła« przechodziło różne czasy, złe i dobre, jednak twórcom funduszu emerytalnego należy się wieczna nasza wdzięczność. Do inicjatorów tej nader pożytecznej instytucji należeli ś. p. kol. Elsner, Masłowski, Mańkowski, Wywiątkowski i Szyjewski, którzy niestrudzenie dążyli do tego, aby niezdolnym do pracy z powodu starości drukarzom zapewnić stałą zapomogę.

Z upływem lat Tow. »Siła« rozwijało się, zbierało fundusze i dzięki temu, że nie miało inwalidów pracy, udało się ulokować pewną gotówkę na realności. Można ją nazwać »funduszem żelaznym«, gwarantującym członkom »Siły« pewne zapomogi inwalidowe w przyszłości. Jak dotychczas »Siła« wypełnia zobowiązania swe wobec członków w myśl statutu i regulaminu. Mogłaby też niewątpliwie wypłacać wyższe nawet zapomogi, gdyby wszyscy koledzy do niej należeli. Jednakże jest to słowo... gdyby, a w dodatku brak pracy powoduje, że coraz więcej inwalidów obciąża fundusze »Siły«.

Sytuacja jest dziś tego rodzaju, że »Siła« z trudem wypełnia swe statutowe zobowiązania. Ze sprawozdania za rok 1938 wynika, że Wydział Towarzystwa doszedł do przekonania, że należałoby fundusze scalić, aby można pewniej zagwarantować wypłatę zapomóg inwalidom pracy. Wiemy jak bardzo doniosłą i ważną dla nas jest sprawa funduszu inwalidzkiego, rzecz cała jednak w tym, aby sprawę załatwić z pożytkiem dla kolegów i organizacji jako takiej.

Dziś stan jest taki, że mamy trzy fundusze inwalidowe, a to przy Związku Zawodowym, Stowarzyszeniu »Ognisko« i Towarzystwie »Siła«. Wprawdzie nieźle jest pobierać z trzech źródeł zapomogę inwalidową, uważam jednak, że fundusz inwalidowy winien być tylko jeden, ale powinien to być fundusz emerytalny w ścisłym tego słowa znaczeniu. Czy to się da jednak tak ustalić, aby fundusz taki był nienaruszalny? Aby będąc przy Stowarzyszeniu »Ognisko« nie był przejściowo bodaj używany na inne zapomogi? Wątpię, bo przecież całe nasze życie organizacyjne uzależnione jest od ilości wpływających wkładek, tj. od koniunktury. Gdyby % wyznaczony z ogólnej wkładki na fundusz inwalidowy był

nienaruszalny nawet w okresach niedoborów na innych funduszach, to możnaby się spodziewać, że przy umiejętnej gospodarce trwałość zapomóg tych byłaby zapewniona.

Fundusz emerytalny moim zdaniem winien być zupełnie wyodrębniony i oddzielnie administrowany (jak to mają np. tramwajarze) z osobnym statutem, który nie ma nic wspólnego z organizacją walki. A zatem należałoby się zastanowić, czy nie byłoby bardziej właściwym wyodrębnienie ze Stowarzyszenia »Ognisko« funduszu inwalidowego i przelanie go do czysto emerytalnego Towarzystwa »Siła«.

Można różne mieć w tej sprawie zapatrywania, jednak wyjście należy znaleźć takie, które nastreczałoby mniej wątpliwości, a więcej trwałości i ciągłości istnienia tego funduszu z równoczesnym uniknięciem obniżania świadczeń. Wszystko da się oczywiście zrobić i przeprowadzić; chodzi jedynie o to, abyśmy nie popełnili błędów, który mógłby ujemnie na całości się odbić. Musimy liczyć się z tym, że obciążenie funduszu wdów, sierot i inwalidów będzie wciąż wzrastać. Jeżeli »Siła« obecnie przy 2-złotowej wkładce zobowiązania swe wypełnia, to sądzę, że gdyby fundusze jej zwiększone zostały funduszami składanymi na ten cel w »Ognisku« i w odpowiednim % zmodyfikowane, to stanowiłyby gwarancję, że wypłata zapomóg będzie ciągłą, a poza tym byłby to fundusz nienaruszalny na inne świadczenia, przeto byłby trwalszy.

Sprawa funduszu inwalidzkiego jest naprawdę tak doniosła, że Zarządy i Komisje na szeregu posiedzeń zastanawiać się będą musiały nad praktycznym i korzystnym jej rozwiązaniem. Zważać przy tym należy również na stronę prawną, aby nie nastąpiły powikłania na tle niezadowolonych członków. Ostrożność w żadnym wypadku nie zawodzi — a dyskusja dalsza nad sprawą tą jest nader pożądana.

A. H.

Z Oddziału Związku

Pierwsze posiedzenie nowo wybranego Zarządu odbyło w dniu 22 marca br., załatwiając wybór zastępców: sekretarza (kol. Szybiński St.), skarbnika (kol. Żychał Józef) i kierownika Biura Pośr. Pracy (kol. Zębalski E.), oraz sprawy bieżące.

Na skutek uchwał Centr. Komisji Związków Zaw., Zarządu Głównego Związku oraz miejscowej Rady Związków Zaw. w sprawie subskrypcji Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej, odbyło w dniu 5 bm. specjalne posiedzenie Zarządu, postanawiając wydanie odezw wzywającej wszystkich pracowników drukarskich do gremialnego udziału w subskrypcji. Celem ustalenia ogólnej kwoty subskrybowanej przez pracowników drukarskich i ułatwienia subskrypcji postanowiono rozesłać do drukarni deklaracje zbiorowe z tym, że kwoty zadeklarowane wpłacać mają pracownicy do rąk skarbników oficynowych. Kwoty te za pośrednictwem kasy związkowej wpłacane zostaną do właściwej instytucji przyjmującej subskrypcję, która wyda oddzielne dla każdego płatnika kwity. Kwity te doręczą płatnikom skarbnicy oficynowi. Inniem Oddziału Związku postanowiono subskrybować kwotę 500 zł, a Wydział »Ogniska« zadeklarował imieniem Stowarzyszenia również 500 zł. Wyniki subskrypcji ogłosimy w następnym numerze.

W dniu 19 bm. odbyło dalsze posiedzenie Zarządu, na którym przyjęto sprawozdania za I-szy kwartał: kasowe, wykazujące nadwyżkę, oraz Biura Pośr. Pracy, wykazujące nieznaczny spadek bezrobocia.

W kwietniu odbyło ogólne posiedzenie oficynowe kolegów z drukarni »IKC«, oraz osobne posiedzenie składaczy masz. tej oficyny. Omawiano na nich sprawy organizacyjne i cennikowe. Interweniowano w drukarni »Akropol« o wypłatę pracownikom zaległych rat podwyżki z wynikiem dodatnim, oraz w podobnej sprawie w drukarni Pospiesznej z wynikiem na razie nie znanym. Ustalono odbędzie posiedzenia Koła Delegatów w dniu 23 bm., oraz postanowiono wyjazd sekretarza w dniach 22 i 23 bm. do Bochni i Jasła w sprawach cennikowych i organizacyjnych.

Komunikat

Zmiana w urzędowaniu kasy. Uchwałą Wydziału z dnia 19 bm. postanowiono przeniesienie urzędowania skarbnika Oddziału Związku i Stow. »Ognisko« we wtorki. Ewentualne zaliczki wypłacane będą w poniedziałki podczas inkasa wkładek. Zmiana powyższa wchodzi w życie od dnia 24 kwietnia br.

Z Tow. Emerytalnego »Siła«

W niedzielę, 19 marca br. odbyło się Roczne Walne Zgromadzenie członków Towarzystwa. Po zagajeniu i krótkim sprawozdaniu z czynności Wydziału za rok 1938 złożonym przez prezesa kol. A. Pocięchę, skarbnik objaśnił drukowane sprawozdanie rachunkowe. Przychody wyniosły ogółem 25 707 62 zł, rozchody 24 369 — zł. Pozostało saldo na r. 1939 zł 1 338 62. Faktycznie jednak rok 1938 zamknięto niedoborem w kwocie 1 505 23 zł, o tyle bowiem zmniejszył się majątek Towarzystwa. Po krótkiej dyskusji sprawozdanie przyjęto do wiadomości, a na wniosek Komisji Kontrolującej ustępującemu Wydziałowi udzielono absolutorium. Ustępującemu definitywnie ze stanowiska prezesa kol. A. Pocięchę wyrażono podziękowanie za bezinteresowne wykonywanie tej funkcji przez kilka lat zarządu.

Dłuższą dyskusję spowodował wniosek Wydziału o udzielenie Wydziałowi upoważnienia do opracowania i uzgodnienia z Wydziałem Stow. »Ognisko« planu scalenia funduszy i majątku Towarzystwa z funduszami i majątkiem Stowarzyszenia »Ognisko« z równoczesnym scaleniem świadczeń inwalidowych, wdów, sierot i pogrzebowych obu tych stowarzyszeń. Referując wniosek ten kol. J. Karbowski podkreślił, że dążeniem wniosku jest ograniczenie ilości odrębnych wkładek w naszej organizacji, przez połączenie w odpowiedniej formie wkładek »Ogniska« i »Siły«, oraz świadczeń z nich wynikających. Zdaniem Wydziału może to dać wynik dodatni w postaci zwiększenia wpływów ogólnych na fundusz inwalidowy. W dyskusji popierali wniosek ten niektórzy członkowie; inni wyrażali zdania odmienne, zmierzające do zachowania dotychczasowej odrębności Towarzystwa »Siła« i zaniechania koncepcji scaleniowej. Kryzys obecny należy przetwać tak, jak to już dwukrotnie w czasach dewaluacji miało miejsce. Szukać należy innych środków na utrzymanie równowagi kasowej, a w razie potrzeby naruszyć nawet kapitał ulokowany w rzeczywistości jako udział Towarzystwa i żywić nadzieję, że dotychczasowi i nowi członkowie w latach następnych uszczerek ten wyrównają.

Ponieważ jednak samo opracowanie i uzgodnienie z Wydziałem »Ogniska« nie przysądza sprawy, gdyż kwestia scalenia wymaga specjalnych uchwał Zgromadzeń »Ogniska« i »Siły«, udzielono Wydziałowi upoważnienia do przeprowadzenia rozmów porozumiewawczych z Wydziałem »Ogniska« w kierunku uzgodnienia planu ewentualnego scalenia.

Wybierając nowy Wydział Towarzystwa wzięto pod uwagę oświadczenie kol. A. Pocięchy, iż z powodu bliskiego przejścia w stan inwalidowy mandatu prezesa nadal przyjąć nie może. Wobec tego prezesem wybrany został kol. Kurzydło St., a członkami Wydziału kol.: Dębowski A., Jachowicz W., Karbowski J., Neider L., Polewka St. i Wołek Wł.; zastępcy kol.: Skamla F. i Stawek M.; Komisja Kontrolująca: Janowski F., Piekło E.; zastępcy kol.: Kolber St. i Wiśniewski Henryk.

Na pierwszym posiedzeniu Wydziału wybrano zastępcą prezesa kol. Dębowskiego A.; sekretarzem kol. Neidera L. a zastępcą kol. Jachowicza W.; skarbnikiem kol. Polewkę St., zastępcą kol. Skamlę F. Zarazem wybrano Komisję do prowadzenia konferencji z Wydziałem »Ogniska« w sprawie scalenia i postanowiono zwrócić się do Wydziału »Ogniska« o wyłonienie podobnej Komisji. Skład Komisji stanowią kol.: Dębowski A., Karbowski J. i Wołek Wł.

Kronika

Znów proces o odszkodowania. Tym razem »bohaterem« jest Drukarnia Literacka, która zwolniła z pracy kol. B. I. bez wypowiedzenia. Zastosowano tu metodę bezterminowego urlopowania, polecając pracownikowi »dowiadując się« kiedy będzie dla niego praca. Zarząd Oddziału nie zgodził się na taki stan rzeczy i polecił kol. I. żądanie prawidłowego rozwiązania umowy o pracę, a gdy żądanie to nie odniosło skutku, wniesiona została skarga do Sądu Pracy. Pierwsza rozprawa została odroczoną dla powołania świadków. Zaskarżona kwota obejmuje żądanie wynagrodzenia za jeden tydzień pracy, gdyż zwolnienie z pracy nastąpiło w poniedziałek, oraz odszkodowanie za 14-dniowe wypowiedzenie, 15-dniowy urlop z roku bieżącego i resztę należności za wykorzystany, a nie zapłacony w roku 1938 urlop.

Wnioski o nadanie układom mocy powszechnie obowiązującej. W roku bieżącym ogłoszone zostały dotychczas obwieszczenia Ministra Opieki Społecznej o zgłoszeniu wniosków o nadanie drukarskim układom zbiorowym mocy powszechnie obowiązującej: z dnia 13 lutego dla terenu miasta Lwowa; z dnia 6 marca dla drukarni dziełowo-akcydensowych na terenie miasta Łodzi; z dnia 24 marca dla terenu miasta Krakowa; z dnia 4 kwietnia dla terenu miasta Lublina.